

Stebi, ar nėra diskriminacijos darbo skelbimuose

 [gzeme.lt/2019/02/01/stebi-ar-nera-diskriminacijos-darbo-skelbimuose](https://www.gimta.lt/2019/02/01/stebi-ar-nera-diskriminacijos-darbo-skelbimuose)

2019 m. vasario 1 d.

Paskelbta: 2019/02/01

Europos žmogaus teisių fondas (EFHR) nebe pirmus metus stebi internetinę erdvę ir, padedamas Lygių galimybių kontrolieriaus tarnybos, kovoja su diskriminuojančiais darbo skelbimais. Vis dėlto didelių pokyčių nematyti – vis dar pasitaiko darbdavių, kurie, dažniausiai dėl nežinojimo, darbo skelbimuose diskriminuoja asmenis dėl lyties arba amžiaus, taip sumažindami asmenų galimybes įsidarbinti, informuojama EFHR pranešime spaudai.

EFHR per sausio mėnesį Lygių galimybių kontrolieriaus tarnybai jau pateikė 9 skundus. Visi jie diskriminuoja asmenis dėl lyties – tiek skelbimo antraštėje, tiek tekste nurodytos pareigos rašomos moteriškos giminės daiktavardžiais („virėja“, „valytoja“, „indų plovėja“, „floristė“ ir kt.). Viena vertus, darbo skelbimu teikiama pirmenybė moterims, todėl šiuo atveju būtent vyrai patenka į mažiau palankią padėtį, yra atgrasomi kreiptis dėl nurodytų pareigų ir yra tiesiogiai diskriminuojami lyties pagrindu. Tačiau kita vertus, pastebima ir moterų diskriminacija – laikantis stereotipo, jog tik moterys gali dirbti pagalbinus darbus virtuvėje bei aplinkos tvarkymo srityse, menkinama jų padėtis visuomenėje, didinamas atotrūkis tarp lyčių.

Lietuvos Respublikos Konstitucijos 29 str. skelbiama, jog įstatymui, teismui ir kitoms valstybės institucijoms ar pareigūnams visi asmenys yra lygūs, žmogaus teisių negalima varžyti ir teikti jam privilegijų dėl jo lyties, rasės, tautybės, kalbos, kilmės, socialinės padėties, tikėjimo, įsitikinimų ar pažiūrų pagrindu. LR Lygių galimybių įstatymo 7 str. reglamentuoja darbdavio pareigą įgyvendinti lygias galimybes darbe: įgyvendindamas lygias galimybes, darbdavys, neatsižvelgdamas į lytį, rasę, tautybę, kalbą, kilmę, socialinę padėtį, tikėjimą, įsitikinimus ar pažiūras, amžių, lytinę orientaciją, negalią, etninę priklausomybę, religiją, privalo priimdamas į darbą, į valstybės tarnybą, taikyti vienodus atrankos kriterijus ir sąlygas, išskyrus šio įstatymo 2 straipsnio 7 dalyje nustatytus atvejus. To paties įstatymo 11 str. numato, kad skelbimuose priimti į darbą, valstybės tarnybą arba mokytis draudžiama nurodyti reikalavimus, suteikiančius pirmenybę lyties, rasės, tautybės, kalbos, kilmės, socialinės padėties, tikėjimo, įsitikinimų ar pažiūrų, amžiaus, lytinės orientacijos, negalios, etninės priklausomybės, religijos pagrindu, išskyrus įstatymo numatytus atvejus, pavyzdžiui, kai tai pateisina teisėtas tikslas, o šio tikslo siekiama tinkamomis ir būtinomis priemonėmis.

Trys esminiai punktai, susiję su darbo skelbimais, kurie pravers bet kuriam darbdaviui:

- Draudžiama nurodyti reikalavimus, suteikiančius pirmenybę pretendentui dėl lyties, rasės, tautybės, kalbos, religijos, kilmės, socialinės padėties, amžiaus, lytinės orientacijos, negalios, įsitikinimo ar pažiūrų, etninės priklausomybės;

- Draudžiama reikalauti iš darbo ieškančių asmenų informacijos apie jų šeimines padėtį, amžių, privatų gyvenimą ar šeimos planus;
- Pareigų, profesijų ir panašūs pavadinimai apibendrintai reiškiami vyriškos giminės daiktavardžiais. Skelbimuose pareigybės taip pat gali būti nurodytos abiejų giminių daiktavardžiais.

EFHR pranešime rašoma, kad fondas siekia skleisti žinių apie diskriminuojančių darbo skelbimų daromą žalą ir tikisi, jog darbdaviai savo skelbimuose sumažins šališkumą ir užtikrins vienodą asmenų traktavimą.

„G. Ž.“ inform.